

Správní právo

Daniel Bartoň

Univerzita Karlova v Praze
Evangelická teologická fakulta

Základy práva, 1. prosince 2014

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k
informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Přehled přednášky

Správní právo

Daniel Bartoň

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

- ▶ V materiálním smyslu jde o činnost státních nebo jiných veřejných institucí, která svým obsahem není ani činností zákonodárnou ani soudní
- ▶ Ve formálním pojetí správy se klade důraz na instituce a jejich orgány, které mají působnost a pravomoc řešit veřejné úkoly, pokud nejsou přikázány parlamentu nebo soudům

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Druhy veřejné správy

- ▶ **Z územního hlediska:** ústřední, oblastní (regionální), obecní (místní)
- ▶ **Z věcného hlediska:** všobecná (politická), odborná (specializovaná)
- ▶ Státní správa a samospráva

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Správní právo

Správní právo je soubor právních norem vztahujících se na veřejnou správu, pokud jde o její organizaci a činnost, včetně vztahů vznikajících při jejím výkonu mezi nositeli veřejné správy na jedné straně a fyzickými nebo právníckými osobami na straně druhé.

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k
informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Abstraktní akt

- ▶ Jeden z výsledků činnosti veřejné správy, který stanovuje obecně závazná pravidla
- ▶ Abstraktní povaha je spatřována v druhovém vyjádření věci, jíž se akt týká, nebo v neurčitém počtu adresátů
- ▶ Příklady: nařízení (právní předpisy vydávané veřejnou správou na základě zákonem svěřené pravomoci), obecně závazné vyhlášky, statutární předpisy, vnitřní předpisy & instrukce

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Individuálně konkrétní akt

Správní akt (rozhodnutí) – jednostranný správní úkon, kterým správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách (§ 67 odst. 1 SŘ)

Abstraktně konkrétní akt

- ▶ Výsledek činnosti správních orgánů, který není právním předpisem ani rozhodnutím
- ▶ Opatření obecné povahy (část šestá správního řádu)
- ▶ Např. dopravní značky

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k
informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Subjekty veřejné správy

- ▶ Subjektem veřejné správy je organizace či instituce, která je nositelem určitých úkolů v oblasti veřejné správy a za jejich výkon je také odpovědná
- ▶ Nejdůležitějším subjektem je stát, dále pak veřejnoprávní korporace, veřejné ústavy a podniky, popř. také fyzické a právnické osoby

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Vykonavatelé veřejné správy

Vykonavatelem veřejné správy je orgán, úřad, případně jiný oprávněný zástupce subjektu veřejné správy, který jedná jménem tohoto subjektu

Správní právo

Daniel Bartoň

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Klasifikace vykonavatelů veřejné správy

- ▶ Ústřední státní správa
- ▶ Jiné správní úřady s celostátní působností
- ▶ Státní úřady vykonávající státní správu mimo organizační soustavu (tzv. nezávislé úřady)
- ▶ Regionální a místní státní správa
- ▶ Státní správa vykonávaná veřejnými sbory
- ▶ Státní správa propůjčená soukromým osobám

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Samostatná působnost obcí

- ▶ Obec spravuje své záležitosti samostatně
- ▶ Orgánem rozhodování v samostatné působnosti je zastupitelstvo; výkonnými orgány jsou rada a obecní úřad
- ▶ Do této působnosti lze zasahovat jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a to způsobem zákonem stanoveným
- ▶ V rámci samostatné působnosti mohou obce vydávat *obecně závazné vyhlášky* (§ 10 obecního zřízení)

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Přenesená působnost obcí

- ▶ Výkon státní správy, který byl zákonem svěřen obci (orgánu obce)
- ▶ V rámci této působnosti vydává obec *nařízení* (na základě zákona a v jeho mezích, je-li k tomu zmocněna)

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k
informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Právo na přístup k informacím

- ▶ Zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- ▶ **Informace** – jakýkoli obsah (jeho část) v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoli nosiči (informací není počítačový program)
- ▶ Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucích rozhodnutí, vytváření nových informací
- ▶ Povinnými subjekty jsou státní orgány, orgány územních samosprávných celků a veřejné instituce
- ▶ Povinné subjekty poskytují informace zveřejněním nebo na žádost
- ▶ V žádosti je nutné označit povinný subjekt, identifikovat žadatele, uvést, že se žádá dle zák. č. 106/1999 Sb. a uvést adresu pro doručování

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

- ▶ Správní řád (zák. č. 500/2004 Sb.) představuje obecnou úpravu pro všechny typy správního řízení, včetně dalších činností a postupů správních orgánů
- ▶ Použije se, pokud zvláštní zákon neobsahuje speciální úpravu

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k
informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Základní zásady činnosti správních orgánů I

- ▶ Zásada zákonnosti (§ 2 odst. 1 SŘ)
- ▶ Zásada zákazu zneužití pravomoci (§ 2 odst. 2 SŘ)
- ▶ Zásada ochrany práv nabytých v dobré víře (§ 2 odst. 3 a 4 SŘ)
- ▶ Zásada proporcionality rozhodnutí (§ 2 odst. 3 SŘ)
- ▶ Zásada zjištění stavu věci tak, aby nevznikaly důvodné pochybnosti (§ 3 SŘ)

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Základní zásady činnosti správních orgánů II

- ▶ Veřejná správa je službou veřejnosti (čl. 2 odst. 3 Ústavy, § 4 SŘ)
- ▶ Zásada preference smírného řešení sporů (§ 5 SŘ)
- ▶ Zásada rychlosti a hospodárnosti postupu (§ 6 SŘ)
- ▶ Zásada rovnosti účastníků (§ 2 odst. 4 a ů 7 SŘ)
- ▶ Zásada součinnosti správních orgánů (§ 8 SŘ)

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Odvolání

- ▶ Proti rozhodnutí správního orgánu je možné podat ve lhůtě 15 dnů odvolání (pokud zákon nestanoví jinak)
- ▶ V důsledku podaného odvolání nenastává právní moc, vykonatelnost, ani jiné právní účinky rozhodnutí (pokud zákon nestanoví jinak)
- ▶ Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze dále odvolat

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Správní soudnictví

- ▶ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- ▶ Správní soudnictví je zde především pro ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob
- ▶ Vykonávají krajské soudy (specializovaní soudci a senáty) a Nejvyšší správní soud

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Dle § 4(1) SŘS správní soudy rozhodují o

- a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“),
- b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu,
- c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,
- d) kompetenčních žalobách.

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

- ▶ Přestupky (fyzické osoby) a jiné správní delikty (právnícké osoby a podnikající fyzické osoby)
- ▶ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích a mnoho dalších zákonů
- ▶ Za přestupky je možné uložit:
  - ▶ napomenutí,
  - ▶ pokutu,
  - ▶ zákaz činnosti,
  - ▶ propadnutí věci a
  - ▶ zákaz pobytu

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr

Závěr

- ▶ Dotazy
- ▶ Na příště přečíst: často kladené otázky migrantů na <http://www.migrace.com/cs/poradna/informace-pro-cizince/casto-kladene-dotazy>

Základní pojmy

Veřejná správa

Správní právo

Abstraktní a konkrétní akty

Organizace veřejné správy

Územní samospráva

Právo na přístup k informacím

Správní řízení

Správní soudnictví

Správní delikty

Závěr